

NEMZ-KUL-18-0663

Máriagyúdi zárandoklat 2018

Dabas Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2017. 10.27. megjelentetett NEMZ-KUL-18 kódszámú, „Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2018. évi költségvetési támogatása” elnevezésű pályázati felhívására benyújtott NEMZ-KUL-EPER-18-0663 pályázati azonosítószámmal nyilvántartásba vett „Máriagyúdi zárandoklat 2018” című projektjét 500.000.- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette.

2018.05.20.-án reggel 7 órakor volt a találkozás a zárandoklatra való indulásra. Az SZ+S Trans KFT-t bíztuk meg az utaztatásra. 50 fős buszt béreltünk és a részvétel a pályázat alapján is 48 főre nyertünk támogatást, ezért csak ennyien vehettünk részt, holott az igények nagyobbak lettek volna.

Indulás előtt ki lettek osztva az ásványvizek, aprósütemények és a szendvicsek. A zárandoklaton nem csak felnőttek, hanem gyerekek is részt vettek 2 éves kortól 14 éves korig.

Dabas roma lakosai keresztény hívők, ezért az igény mindig magasabb, mint amennyi támogatást kapunk. Az utazás időtartalma nagyon hosszú volt, de én, mint Elnök előzőleg áttanulmányoztam a Szent hely történelmét, így az utazási idő alatt ezt megosztottam, illetve előadást tartottam a romáknak és a beszélgetések erről folytak, majd egyházi énekeket énekeltünk.

Az előadásom az alábbiakban olvasható:

„Máriagyúd Siklós város településrésze Baranya megyében, korábban önálló község. Neve 1934-ig Gyúd volt, 1977-ben csatolták Siklóshoz. A 2001-ben mintegy 1500 lelket számláló Máriagyúd híres Mária-kegyhely, búcsújáráhely.

A kegytemplomtól keletre található a Szentkút. Ennek vizét a „gyúdi korszokban” vitték haza az idelátogató zárandokok. Máriagyúdon minden Márianapkor és jelesebb katolikus ünnep alkalmával búcsút tartanak, évente 25-27 alkalommal. Az évente idelátogató zárandokok számát ötszázezerre becsülik.

A mai Máriagyúd dombja alatti forrás a már a Római Birodalom idején természetes pihenőhelyként szolgált, amikor erre futott a Sopianae-t (a mai Pécs) és Mursát (a mai Eszéket) összekötő út. Később hunok, longobárdok, avarok, majd antok (keleti szláv törzs) laktak ezen a vidéken. Valószínűleg a keresztény szlávok Szűz Mária-oltárt helyeztek itt el.

A hagyomány szerint a falu nevét a magyar honfoglalók közt érkező Győd (vagy Eudu, Győd, Gyödö) vezérről, Etu kun vezér fiáról kapta. Szent István király az 1000 körül Pécsváradra telepített bencés szerzetesekre bízta a vidéket, akik 1006-ban megtalálták a kegyelettel körülvett Mária-szobrot és

kápolnát emeltek fölé. 1148-ban II. Géza király templomot építtetett itt. A király és főnemesei gyakran látogattak ide. A kápolnát a 15. században gótikus stílusban újjáépítették, majd a 18. században nagy barokk stílusú templomot emeltek.

Itt vonult keresztül csapatával Csulai Móré Fülöp pécsi püspök a mohácsi csatába igyekezve, ahol életét vesztette. A török megszállás idején a templom nem működhetett tovább: benne mecsetet alakítottak ki. 1687-ben a közelben arattak nagy győzelmet a keresztény seregek a török felett a Harsányhegyi csatában. A templomot azonban előbb a görögkeletiek, majd a kálvinisták vették birtokba, mielőtt visszakerült a katolikusok kezébe.

1977-ben Siklós várossá válásakor annak városrésze lett. 2018-ban biztonságosabbá tették a városrész és a városközpont közti közlekedést, amikor megépítettek egy körforgalmat.[1]

Az eredeti Mária-szobor átvészelte a tatárjárást, a török időkben azonban eltűnt. Ma Eszéken látható. A Rákóczi-szabadságharc idején került oda és azért, hogy a várható harcok ne kárt tegyenek benne. A szatmári béke (1711) után a gyűdiek visszakérték, de nem akarták nekik visszaadni, és hiába fordultak a római egyházi törvényszékhez is. Így Rudnay Mátyás más képet állíttatott a gyűdi oltárra.

A korabeli feljegyzések szerint Szűz Mária 1687-ben jelent meg fényözönben az akkor még apró templom ablakában egy Tamás nevű katolikus gazdának, abban az időben, amikor a templom a kálvinisták kezén volt, majd ezután újra Mátyás siklói ispánnak, a vele lévő Huppi János kálvinista gazda azonban nem látta, csak miután Mátyás azért imádkozott, hogy a másik is láthassa. Ezután történt, hogy Kraljevics Tamás ferences gárdián személyesen a szigetvári Vecchi gróf generálishoz fordult, aki megparancsolta, hogy a templomot adják vissza a katolikusoknak. 1757 december 4-én keltezett irat szerint egyházi nyomozás történt, mely elismeri csodatévő szent helynek a templomot.

A kegyhelyhez kötődnek Mária következő népnyelvi nevei: Harsányhegy fehér asszonya, Forrásközi Boldogasszony.

Máriagyűdöt hivatalosan VII. Pius pápa ismerte el zarándokhelynek 1805-ben.

A ferencesek építette és a Sárkány Boldogasszonynak szentelt barokk kegytemplomot 1964-ben újjáépítették fel belülről, 1972-ben kívülről, az oltárok felújítása 1981-ben kezdődött. A kereszt alaprajzú mai templom 1742-ben épült, Batthyány Kázmér gróf, horvát bán adományából. 1995-1996-ban nagyarányú külső és belső műemléki felújításokat eszközöltek Pavlekovic Ferenc plébános ideje alatt. Ekkor készültek a templombelső falfestményei, melyek Szilágyi András és testvére Szilágyi Domokos művei.

2008. szeptember 14-ével bazilika címet adományozott a kegytemplomnak XVI. Benedek pápa.

A kegytemplom plébánosa Keresztes Andor.

A kegytemplomtól keletre található a Szentkút.

A mai kegytemplomhoz csatlakozó Szent Mihály kápolna jobb oldalán található csúcsíves bemélyedés a hagyomány szerint az eredeti kápolna beépített maradványa.

A kegytemplomi dombon Kálváriát építettek. A stációk domborművei a pécsi Zsolnay porcelángyárban készült kerámia kegyképek”.

Ezzel zártam előadásomat.

A megérkezésünket követően sajnos nem tudtuk megközelíteni busszal a bazilikát a sok gépjárműtől, ezért 800 métert gyalogolnunk kellett, ami nagyon fárasztó volt, mert olyanok is részt vettek a zárándoklaton, akik láb és ízületi problémáik is vannak és azért jöttek el, hogy imádkozni tudjanak a Szűz Máriához.

Sajnálattal vettük, hogy misét nem tartottak, de mindenki tudott imádkozni, a Szentkútból vizet meríteni. A hely és a templom szépsége magával ragadott mindenkit és a Szűz Mária szobra olyan erővel hatott mindenkire, hogy nem tudott elmenni úgy senki a szobor előtt, hogy nem imádkozott.

16 óráig szabadon mehettek vásárolni, mivel e napon volt a roma búcsú és rengeteg árus volt, akik kegytárgyakat árultak.

16 órakor indultunk vissza a busszal és Dömsödön álltunk meg a FERROVILL TECHNIKA KFT éttermében, ahol meleg ételt biztosítottam minden résztvevőnek, mivel Máriagyúdon semmilyen meleg étkezési lehetőséget nem találtunk.

A visszajövő úton szintén a hosszú utazást kellemessé téve vetélkedőt, illetve villám kérdéseket tettem fel a gyerekek részére azokról a történelmi helyekről, ami mellett elhaladtunk (Siklósi vár, Mohács történelme, Csele patak történelme, stb.) és ezáltal a szülők is nagyon jól szórakoztak, mert olyan válaszok is elhangoztak, amiken jót tudott nevetni mindenki.

Mindenki jól érezte magát a buszon és jó kedvel, jó hangulattal érkeztünk meg a Dömsödi étterembe, és étkezés után indultunk Dabasra, városunkba. Mindenki nagyon köszönte, hogy részt vehetett ezen a csodálatos helyen és mondták, hogy örök emlékként marad meg bennük a mai nap eseményei.

Én természetesen elmondtam, hogy nem csak nekem kell köszönni, mivel én hiába írtam volna meg a pályázatot, ha az Emberi Erőforrás Minisztériuma nem támogatott volna bennünket.

Ezúton is szeretném megköszönni a Dabasi roma keresztények nevében, hogy támogatást nyertünk pályázatunkra.

Köszönettel:

Rafael Gyula
Dabas Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának
Elnöke